PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1284

od 29. srpnja 2019.

o priznavanju pravnog i nadzornog okvira Hong Konga kao jednakoga zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o agencijama za kreditni rejting

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting ([1]), a posebno njezin članak 5. stavak 6.,

budući da:

(1) Komisija je temeljem članka 5. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 ovlaštena donijeti odluku o jednakosti u kojoj navodi da pravni i nadzorni okvir treće zemlje osigurava da agencije za kreditni rejting koje imaju odobrenje za rad ili su registrirane u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće zahtjeve iz te uredbe i koji se učinkovito nadziru i provode u toj trećoj zemlji.

(2) Svrha je te odluke o jednakosti omogućiti agencijama za kreditni rejting iz Hong Konga, ako one nemaju važnost u sustavu za financijsku stabilnost ili za integritet financijskih tržišta jedne ili više država članica, podnošenje zahtjeva za certifikaciju Europskom nadzornom tijelu za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”). Tom odlukom o jednakosti ESMA-i se omogućava da procijeni te agencije za kreditni rejting na pojedinačnoj osnovi te da odobri izuzeće od nekih organizacijskih zahtjeva za agencije za kreditni rejting koje djeluju u Europskoj uniji, uključujući zahtjev za fizičku prisutnost u Europskoj uniji.

(3) Da bi se smatrao jednakim, pravni i nadzorni okvir treće zemlje mora ispunjavati najmanje tri uvjeta utvrđena u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009.

(4) Komisija je 28. travnja 2014. donijela Provedbenu odluku 2014/249/EU ([2]) u kojoj je navela da su ta tri uvjeta ispunjena i u kojoj se pravni i nadzorni okvir Hong Konga za agencije za kreditni rejting smatra jednakim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009 koja je tada bila na snazi.

(5) U skladu s prvim uvjetom utvrđenim u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/200, agencije za kreditni rejting u trećoj zemlji moraju imati odobrenje za rad ili biti registrirane te podlijegati trajnom i učinkovitom nadzoru i provedbi. Pravim i nadzornim okvirom Hong Konga propisuje se da su agencije za kreditni rejting i njihovi analitičari rejtinga koji pružaju usluge kreditnog rejtinga u Hong Kongu dužni imati dozvolu za pružanje usluga kreditnog rejtinga i da podliježu nadzoru Komisije za vrijednosne papire i budućnosnice u Hong Kongu. Zahvaljujući pravnom i nadzornom okviru Hong Konga, Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice raspolaže sveobuhvatnim rasponom ovlasti koje joj omogućuju da istraži ispunjavaju li agencije za kreditni rejting svoje pravne obveze. Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice može obvezati i regulirane i neregulirane osobe da dostave informacije i dokumente koji su bitni za istragu, što uključuje trgovinsku, bankarsku, telefonsku i internetsku evidenciju te podatke o stvarnom vlasništvu. Ta se ovlast primjenjuje i na osobe pod istragom i na osobe za koje Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice opravdano vjeruje da posjeduju informacije koje su bitne za istragu. Osim toga, u slučaju bojazni od uništenja ili uklanjanja dokaza, bijega osobe pod istragom ili drugih rizika, Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice ima ovlast pristupa na privatni posjed reguliranih i nereguliranih osoba nakon što joj pravosudno tijelo izda nalog o pretrazi. Osim toga Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice ovlaštena je pokretati kaznene, građanske, upravne i druge postupke. To uključuje upravnu ovlast za uvođenje disciplinskih sankcija za osobe koje imaju dozvolu za rad ili su registrirane pri Komisiji za vrijednosne papire i budućnosnice, uvođenje ograničenja osobama koje imaju dozvolu za rad ili registriranim osobama u vezi s njihovim poslovnim aktivnostima, opoziv ili suspenziju dozvole ili registracije, izricanje ukora, uvođenje obveza ili izricanje novčane kazne osobi koja ima dozvolu ili registriranoj osobi. Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice ima ovlast da od nadležnog suda zatraži privremenu zabranjujuću ili korektivnu mjeru. Osim inspekcijskih pregleda na licu mjesta, Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice, zahvaljujući kontaktu s licenciranim agencijama za kreditni rejting, provodi i neizravni nadzor kako bi razumjela njihove poslovne modele i planove te rizike povezane s tim aktivnostima te na taj način utvrdila i procijenila

([1]) SL L 302, 17.11.2009., str. 1.

([2]) Provedbena odluka Komisije 2014/249/EU od 28. travnja 2014. o priznavanju pravnog i nadzornog okvira Hong Konga kao jednakoga zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o agencijama za kreditni rejting (SL L 132, 3.5.2014., str. 76.)

rizike koji proizlaze iz njihovih poslovnih aktivnosti. Informacije o licenciranim agencijama za kreditni rejting prikupljaju se dokumentiranjem u okviru Komisije za vrijednosne papire i budućnosnice, što među ostalim uključuje revidirane godišnje financijske izvještaje i godišnja revizijska izvješća. Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice prati pritužbe i samoprijavljena kršenja. Sporazumom o suradnji koji je sklopljen između ESMA-e i Komisije za vrijednosne papire i budućnosnice u Hong Kongu predviđena je razmjena informacija u vezi s mjerama provedbe i nadzora koje se poduzimaju u pogledu prekograničnih agencija za kreditni rejting.

(6) U skladu s drugim uvjetom utvrđenim u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/200, agencije za kreditni rejting u trećoj zemlji moraju podlijegati pravno obvezujućim pravilima koja su jednaka pravilima utvrđenima u člancima od 6. do 12. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 i njezinu Prilogu I. Pravnim i nadzornim okvirom Hong Konga utvrđeni su detaljni zahtjevi korporativnog upravljanja. Upravno vijeće i nadležni službenici za regulirane aktivnosti primarno odgovaraju za to da se u agencijama za kreditni rejting osigura održavanje primjerenih standarda ponašanja i poštovanje odgovarajućih postupaka. Agencije za kreditni rejting moraju imati dvoje nadležnih službenika koji moraju imati odobrenje Komisije za vrijednosne papire i budućnosnice, a barem jedna od te dvije osobe mora biti izvršni direktor u smislu Pravilnika o vrijednosim papirima i budućnosnicama. Detaljne odredbe postoje u pogledu sukoba interesa, pri čemu se od agencija za kreditni rejting zahtijeva da utvrde i uklone sukob interesa, ili njime upravljaju, te da budu organizirane na način kojim će se osigurati da njihov poslovni interes ne ugrozi neovisnost i točnost kreditnog rejtinga; daljnje detaljne odredbe odnose se na zahtjeve u pogledu organizacije, uključujući eksternalizaciju, vođenje evidencije i povjeljivost. U smislu organizacijskih zahtjeva, agencije za kreditni rejting moraju ispuniti zahtjeve u vezi s politikama i postupcima za osiguravanje usklađenosti s pravnim obvezama te trajnim i djelotvornim funkcioniranjem praćenja usklađenosti. Od agencija za kreditni rejting zahtijeva se da uspostave funkciju revizije nadležnu za redovito revidiranje metoda i modela rejtinga te njihovih bitnih promjena. Pravni i nadzorni okvir Hong Koga sadržava i širok spektar zahtjeva za objavljivanje, primjerice javnu objavu rejtinga i godišnju javnu objavu podataka aktivnostima povezanima s rejtingom i pomoćnim aktivnostima. Stoga se pravni i nadzorni okvir Hong Konga smatra jednakim s Uredbom o agencijama za kreditni rejting u pogledu upravljanja sukobima interesa, organizacijskih zahtjeva, kvalitete rejtinga i metodologija vezanih uz rejting, objavljivanja kreditnih rejtinga te općeg i redovitog objavljivanja aktivnosti povezanih s kreditnim rejtingom. Zahvaljujući njemu treba se osigurati jednaka zaštita u smislu integriteta, transparentnosti, dobrog upravljanja agencijama za kreditni rejting te pouzdanosti aktivnosti povezanih s kreditnim rejtingom.

(7) U skladu s trećim uvjetom utvrđenim u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009, regulatorni režim u trećoj zemlji mora spriječiti miješanje nadzornih tijela i drugih tijela javne vlasti u toj trećoj zemlji u sadržaj kreditnih rejtinga i metodologija. Ne postoji pravna odredba kojom se Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice ili neko drugo javno tijelo mogu ovlastiti da utječu na sadržaj ili metododologije kreditnog rejtinga.

(8) Pravni i nadzorni okvir Hong Konga još uvijek ispunjava tri uvjeta koja su izvorno bila utvrđena u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009. Međutim, Uredbom (EU) br. 462/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) uvedeni su dodatni zahtjevi za agencije za kreditni rejting registrirane u Uniji kojima je postrožen pravni i nadzorni režim za te agencije za kreditni rejting. Ti dodatni zahtjevi uključuju pravno obvezujuća pravila za agencije za kreditni rejting o izgledima vezanima uz rejting, upravljanju sukobima interesa, zahtjevima u pogledu povjerljivosti, kvaliteti metodologija vezanih uz rejting te prezentiranju i objavljivanju kreditnih rejtinga.

(9) U skladu s člankom 2. drugim stavkom točkom 1. podtočkom (b) Uredbe (EU) br. 462/2013, dodatni zahtjevi primjenjuju se od 1. lipnja 2018. u svrhu procjene jednakosti pravnih i nadzornih okvira trećih zemalja.

(10) U tom kontekstu Komisija je 13. srpnja 2017. zatražila savjet ESMA-e o jednakosti pravnog i nadzornog okvira, među ostalim Hong Konga, s tim dodatnim zahtjevima uvedenima Uredbom (EU) br. 462/2013 i njezinu prosudbu o značajnosti bilo kakvih razlika.

(11) U svojem tehničkom savjetu koji je objavljen 17. studenoga 2017. ESMA je navela da pravni i nadzorni okvir Hong Konga u pogledu agencija za kreditni rejting sadržava dovoljno odredbi za ispunjenje dodatnih zahtjeva uvedenih Uredbom (EU) br. 462/2013.

(12) Uredbom (EU) br. 462/2013 uvodi se definicija izgleda vezanog uz rejting u članak 3. stavak 1. točku (w), a Uredbom (EZ) br. 1060/2009 određeni zahtjevi koji se primjenjuju na kreditne rejtinge sada se proširuju na izglede vezane uz rejting. Iako u pravnom i nadzornom okviru Hong Konga izgledi vezani uz rejting nisu izrijekom navedeni kao zasebni i odvojeni od kreditnog rejtinga, Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice očekuje, s obzirom široko značenje pojma „kreditni rejting" u pravnom i nadzornom okviru Hong Konga, da se pri izradi izgleda vezanih uz rejting poštuju jednaki zahtjevi kao i za kreditne rejtinge.

([3]) Uredba (EU) br. 462/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1060/2009 o agencijama za kreditni rejting (SL L 146, 31.5.2013., str. 1.).

(13) Kako bi se ojačala percepcija neovisnosti agencija za kreditni rejting u odnosu na subjekte kojima se dodjeljuje rejting, Uredbom (EU) br. 462/2013 u članku 6. stavku 4., članku 6.a i članku 6.b Uredbe (EZ) br. 1060/2009 proširuju se pravila o sukobima interesa na one koje uzrokuju dioničari ili članovi koji imaju značajan položaj u agenciji za kreditni rejting. Pravnim i nadzornim okvirom Hong Konga propisuje se da su agencije za kreditni rejting dužne uspostaviti odgovarajuće i učinkovite mehanizme za sprečavanje, objavljivanje, identifikaciju i uklanjanje sukoba interesa ili upravljanje njima te osigurati da na njih ne utječu poslovni odnosi. Iako u zakonodavstvu Hong Konga ne postoji izričito upućivanje na dioničare, ako postoji potencijalni sukob interesa tada je agencijama za kreditni rejting zabranjeno obavljanje tog poslovanja.

(14) Uredbom (EU) br. 462/2013 uvedene su nove odredbe kojima se osigurava upotreba povjerljivih podataka samo u svrhu aktivnosti vezanih uz kreditni rejting i njihova zaštita od prijevara, krađe ili zlouporabe. U tu se svrhu člankom 10. stavkom 2.a Uredbe (EZ) br. 1060/2009 propisuje da agencije za kreditni rejting do trenutka objave sve kreditne rejtinge, izglede vezane uz rejting i s njima povezane informacije tretiraju kao povlaštene informacije. Na temelju utvrđenih detaljnih zahtjeva, pravnim i nadzornim okvirom Hong Konga propisuje se da su agencije za kreditni rejting dužne donijeti postupke i mehanizme za zaštitu povjerljivih informacija povezanih s izdavateljima. Stoga postoji vjerodostojan okvir za zaštitu od zlouporabe povjerljivih informacija.

(15) Uredbom (EU) br. 462/2013 nastoji se povećati razina transparentnosti i kvalitete metodologija dodjele rejtinga. Njome se u odjeljku D pododjeljku I. stavku 3. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1060/2009 agencijama za kreditni rejting uvodi obveza da prije objave kreditnog rejtinga ili izgleda vezanog uz rejting subjektu kojem se dodjeljuje rejting omoguće da ukaže na eventualne činjenične pogreške. Zbog toga što je brzo obavještavanje tržišta o rejtingu stavljeno na prvo mjesto, pravni i nadzorni okvir Hong Konga ne sadržava stroge zahtjeve da agencije za kreditni rejting obavijeste subjekt kojem se dodjeljuje rejting o kreditnom rejtingu prije njegove objave. Umjesto toga agencije za kreditni rejting obavješćuju subjekt kojem se dodjeljuje rejting samo o ključnim informacijama i glavnim pitanjima na kojima će se rejting temeljiti, kada je to izvedivo i primjereno.

(16) Uredbom (EU) br. 462/2013 uvedene su zaštitne mjere u članku 8. stavku 5.a, stavku 6. točkama (aa) i (ab) i stavku 7. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 kako bi se osiguralo da izmjene metodologija vezanih uz rejting za posljedicu nemaju manje stroge metodologije. Pravnim i nadzornim okvirom Hong Konga propisuje se da agencije za kreditni rejting u potpunosti i javno objavljuju sve značajne promjene svojih metodologija. Osim toga, njime se propisuje da, kada je to izvedivo i primjereno, agencija za kreditni rejting objavi takve značajne promjene prije njihova stupanja na snagu. U slučaju bilo kakve promjene metodologija, modela ili ključnih pretpostavki vezanih uz rejting koje se koriste za pripremu bilo kojeg od njezinih kreditnih rejtinga, agencija za kreditni rejting dužna je odmah objaviti koliko će njezinih kreditnih rejtinga vjerojatno biti pogođeno tom promjenom, koristeći ista sredstva priopćavanja kao i ona za distribuciju pogođenih kreditnih rejtinga.

(17) Uredbom (EU) br. 462/2013 jačaju se zahtjevi u pogledu prezentiranja i objavljivanja kreditnih rejtinga. U skladu s člankom 8. stavkom 2. i Prilogom I. odjeljkom D pododjeljkom I. stavkom 2.a Uredbe (EZ) br. 1060/2009, agencija za kreditni rejting dužna je popratiti objavu metodologija, modela i ključnih pretpostavki vezanih uz rejting jasnim i lako razumljivim smjernicama kojima se objašnjavaju pretpostavke, parametri, ograničenja i nesigurnosti povezani s modelima i metodologijama vezanima uz rejting koji su korišteni u postupku dodjele kreditnog rejtinga. Pravni i nadzorni sustav Hong Konga sadržava zahtjeve kojima se osigurava da agencije za kreditni rejting korisnicima daju dovoljno smjernica za razumijevanje kreditnih rejtinga. Postoji i zahtjev da svakih šest mjeseci nadzornom tijelu dostave informacije o svojim poslovnim aktivnostima.

(18) S ciljem jačanja tržišnog natjecanja i ograničavanja razmjera sukoba interesa u sektoru agencija za kreditni rejting, Uredbom (EU) br. 462/2013 u odjeljak E pododjeljak II. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1060/2009 uvodi se zahtjev prema kojem bi naknade koje agencije za kreditni rejting naplaćuju za dodjelu kreditnih rejtinga i pomoćne usluge morale biti nediskriminirajuće i temeljiti se na stvarnim troškovima. Njime se propisuje da su agencije za kreditni rejting dužne objaviti određene financijske informacije. Pravnim i nadzornim okvirom Hong Konga propisuje se da su agencije za kreditni rejting dužne voditi poslovnu evidenciju u skladu sa svim zakonskim zahtjevima za određeno razdoblje, javno objavljivati opća načela svojih dogovora o naknadama sa subjektima kojima se dodjeljuje rejting i izvješćivati o agregiranom dohotku koji proizlazi iz pružanja usluga kreditnog rejtinga, čime se nadzorno tijelo ovlašćuje da zatraži te informacije. S obzirom na mjere za zaštitu klijenata i osiguravanje pravednog postupanja, postoji opći uvjet pravednog postupanja prema klijentima.

(19) Komisiju u procjeni regulatornog režima treće zemlje usmjeravaju načelo proporcionalnosti i pristup temeljen na riziku. S obzirom na zajednički ispitane faktore i tehničke savjete ESMA-e, pravni i nadzorni okvir Hong Konga za agencije za kreditni rejting ispunjava uvjete utvrđene u članku 5. stavku 6. drugom podstavku Uredbe (EZ) br. 1060/2009 i trebalo bi ga se i dalje smatrati jednakim pravnom i nadzornom okviru koji je uspostavljen tom uredbom.

(20) Radi pravne sigurnosti trebalo bi donijeti novu Provedbenu odluku, a Provedbenu odluku 2014/249/EU trebalo bi stoga staviti izvan snage.

(21) Komisija bi uz pomoć ESMA-e trebala nastaviti redovito pratiti razvoj pravnih i nadzornih dogovora koji se primjenjuju na agencije za kreditni rejting, kretanja na tržištu i učinkovitost suradnje u području nadzora u odnosu na praćenje i provedbu u Hong Kongu kako bi se osigurala kontinuirana usklađenost.

(22) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U smislu članka 5. Uredbe (EZ) br. 1060/2009, zakonski i nadzorni okvir Hong Konga u pogledu agencija za kreditni rejting smatra se jednakovrijednim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009.

Članak 2.

Provedbena odluka 2014/249/EU stavlja se izvan snage.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. srpnja 2019.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER